

Handläggare:

Ekonomisk prognos: L Nevbrant 508 04 038

Prestationsuppgifter: A Ödmark 508 05 178

Dnr 100 - 519 - 2009

Sammanträde 27 oktober 2009

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Månadsrapport september 2009

- ekonomi och verksamhet

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lägga rapporten till handlingarna

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Vid stadsdelsnämndens sammanträden i mars, april, juni, augusti, oktober och november lämnar förvaltningen *månadsrapporter*, som utgör förvaltningens fort-löpande rapportering till nämnden om ekonomi och prestationsutveckling. Två gånger under året (maj och september) lämnas genom *tertialrapporter* utförlig uppföljningsrapport till kommunstyrelsen. Dessutom rapporterar förvaltningen varje månad prognostiserade avvikelser till stadsledningskontoret.

Enligt föreliggande rapport redovisas en prognos i balans mot budget. Den ekonomiska prognosen baseras på bokförda värden under januari-september 2009 samt prognostiserade värden för resterande del av året.

Bilagor: 1. Ekonomisk prognos per 13 oktober 2009
              2. Prestationer och nyckeltal per 13 oktober 2009
              3. Kvartalsrapport 2-2009 till Länsstyrelsen

Kommentarer till månadsrapport september 2009

Ekonomisk prognos 2009

I föreliggande prognos redovisas förväntat utfall lika med budget, vilket är på samma nivå som föregående prognos. Prognosen baseras på bokförda belopp under januari-september samt beräknade belopp för återstående del av året.

Förskoleverksamhet

Bilaga 1 (sid 2 och 8) samt Bilaga 2 (sid 2)

Inom förskoleverksamheten prognostiseras överskott om 17,5 mnkr. Avläsningen i mars visade större barnantal och annan fördelning mellan åldrar än budgeterat. Avläsningen i september förväntas visa lägre barnantal än tidigare förväntat. Beräknat överskott inom förskoleverksamheten beror bl.a. på att lokalkostnaderna är relativt låga inom stadsdelsområdet. Överskottet balanserar underskott som beräknas uppkomma inom andra delar av nämndens ansvarsområde.

I årets prognos beräknas genomsnittligt antal barn i stadsdelsnämndens förskolor till 2 270 barn mot 2 246 i budget (2 204 föregående år). Slutlig medelstillsättning baseras på antal barn görs utifrån två avläsningstillfällen, mars och september. I prognosen beräknas genomsnittligt antal barn i familjedaghem till 119 mot 125 i budget (122 föregående år).

Äldreomsorg

Bilaga 1 (sid 3 och 8) samt Bilaga 2 (sid 3-4)

Äldreomsorgen beräknar överskott om 5,3 mnkr. För *myndighetssektionen* (beställarsidan) och *övergripande* administration redovisas ett överskott på 9,5 mnkr, vilket främst hänförs till att intäkterna ökar med 5,0 mnkr, avsatta medel 2,0 mnkr för övertalighet inte har behövts användas samt minskade administrativa kostnader. Äldreomsorgen har f.n. ingen övertalighet. Behovet av sjukhems platser har ökat under sommaren och även en viss ökning av gruppboendeplatser har skett.

Hässelgårdens vård- och omsorgsboende har arbetat med att minska sitt underskott och beräknar nu ett överskott på 0,5 mnkr mot budget (ingående balanserad negativ resultatfond om 0,7 mnkr – enheten kommer att avvecklas som resultatenhet 2009).

För *hemtjänsten i egen regi* beräknas underskott på 4,0 mnkr. En organisatorisk förändring har genomförts - bl.a. har enheten för Hässelby Villastad avvecklats och ärendena fördelats på övriga enheter. För endast en av enheterna beräknas för året ett utfall i balans med budget. En minskning av den kommunala hemtjänsten har skett under året och enheterna har haft svårt att minska personal i den takt som ärendena minskar. Vid de två enheter som kvarstår med stora underskott har samtliga ärenden gått genom - arbetet fortgår med att minska kostnaderna.

Omsorg om personer med funktionsnedsättning

Bilaga 1 (sid 4) samt Bilaga 2 (sid 5-6)

Inom omsorg om personer med funktionsnedsättning prognostiseras underskott om 7,5 mnkr. Utförarnas prognos visar på överskott. I prognosen har beaktats förgäveskostnad om 1,1 mnkr avseende avbruten tillbyggnad av Nälsta gruppboende.

I Hässelby-Vällingby finns två privata vårdgivare med tre gruppboenden anpassade för personer, som har diagnoserna autism eller autismliknande tillstånd. Dessa gruppboenden tillämpar priser som ligger betydligt över vad resursfördelningssystemet ger som budget till stadsdelsnämnden. I och med att de personer som placeras blir folkbokförda i stadsdelsområdet ligger betalningsansvaret hos Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd. Nämndens faktiska kostnader för dessa personer överstiger budgettilldelningen enligt resursfördelningssystemet med 5,2 mnkr. För år 2008 komprimerades nämnden för halva merkostnaden med medel som kommunstyrelsen tillsköt enligt särskild redovisning - motsvarande sker inte under 2009.

En rad verksamhetsförändringar pågår inom stadsdelsförvaltningen, något som medför att personalövertalighet svårigen kan undvikas under en övergångstid. Sålunda har under 2008 utvecklats en daglig verksamhet, ett barnboende samt resursteamet (tre arbetsterapeuter och en hantverkspedagog). Vidare övergick tre verksamheter i privat regi. I mars 2009 övergick fem verksamheter i privat regi och ytterligare tre övergår under april. En ytterligare upphandlingsprocess med tre gruppboende och två dagliga verksamheter är nu efter sommaren avslutad och verksamheterna övergår till privat regi i december. Till följd av dessa verksamhetsförändringar prognostiseras 2,0 mnkr för övertalig personal. Förvaltningen arbetar aktivt för att minska antalet övertaliga.

Den 1 juli infördes i staden valfrihetssystem i kombination med LSS-peng. Alla stadens egna verksamheter ingår i systemet. Stadens ramavtal med privata utförare upphörde den sista juni och möjligheten att sluta avtal enligt valfrihetssystemet kommer inte i gång förrän under hösten. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden kommer att genomföra upphandlingar, avseende boende och daglig verksamhet enligt LSS, enligt lagen om valfrihetssystem (LOV). Förvaltningen arbetar med att omförhandla avtal i avvaktan på upphandlingen enligt LOV samt att undvika köp av insats till högre pris än till delad peng.

Biståndshandläggarna fortsätter med noggrann uppföljning av alla insatser för ny bedömning om vilken insats som behövs för att uppfylla lagens krav på skälig levnadsnivå (enligt SoL) och goda levnadsvillkor (enligt LSS) samt formulera tydliga mål för beviljade insatser. Förvaltningen räknar att det kan medföra kostnadsminskningar.

Mätt i ekonomiska termer utgörs större delen (ca 75 %) av omsorgen om funktionshindrade av sådana *insatser enligt LSS*, för vilka nämnden tilldelas slutlig budget i huvudsak utifrån antal prestationer (mäts vid två avläsningspunkter under året).

När det gäller *övriga insatser* (främst enligt SoL - bl.a. hemtjänst, avlösning, ledsagning, kontaktpersoner, sjukhem) ligger omfattningen under januari-maj på samma nivå (ca 560 insatser) som i december år 2008. Under sommaren har dock noterats viss ökning.

Individ- och familjeomsorg

Bilaga 1 (sid 5) samt Bilaga 2 (sid 7-9)

Individ- och familjeomsorg (utom ekonomiskt bistånd och flyktingmottagning) prognostiserar underskott om 6,4 mnkr. Inventering av åtgärder som kan vidtas för att motverka det beräknade underskottet sker löpande.

Socialpsykiatriska enheten prognostiserar underskott med 1,4 mnkr då enheten har högre kostnader för placeringar i hem för vård och boende (HVB) än vad som budgeterats. En höjning har skett av dygnspriserna inom det nya ramavtalet och nya placeringar har genomförts. Hemtjänstkostnader är fortsatt höga, där insatsen prioriterats som ett led i arbetet med att förhindra ytterligare placeringar i HVB. Efterfrågan på boende med högre grad av omvårdnad efterfrågas i större utsträckning av landstingets psykiatri, där vårdtider inom slutenvården ska minska och psykiatrisk öppenvård i dagsläget inte har resurser att möta brukarnas behov av medicindelning och behandling i hemmet. Åtgärder som planeras är hemflyttningar av personer med placering i HVB i samband med utökning av stödboende med två platser. Hemflyttningsarbetet pågår kontinuerligt med motivationsarbete, planering och översyn av boendekedjan. Ytterligare platser frigörs genom utflyttning från gruppboendestäder och stödboenden till mer självständigt boende i de fall det är lämpligt. Sammantaget med en noggrann biståndsbedömning förväntas åtgärderna innebära ca 0,5 mnkr i besparing.

Barn- och ungdomsenheten prognostiserar underskott om 3,5 mnkr vilket är en ökning mot tidigare prognos. Enheten har ett fortsatt högt antal inkommande anmälningar. Det är dock för första gången på flera år som antalet anmälningar till ungdomsgruppen minskat något jämfört med samma period året innan. Inkomna anmälningar till barngruppen har emellertid ökat med 14 % jämfört med samma period föregående år. Anmälningarna till barngruppen handlar ofta om familjevåld, främst kvinnomisshandel men i några fall också barnmisshandel. Budgetunderskottet handlar främst om att det ej gått att undvika heldygnsplaceringar i fler fall än prognostiserat. Det är främst jourhemsplaceringarna som ökat markant. Dessa består bl.a. av småbarn med behov av vård utanför hemmet på grund av moderns psykiatriska problematik och dels av tonårsplaceringar som ofta har kraftig relationsproblematik mellan ungdom och förälder i kombination med beteendeproblem hos ungdomen som grund. Försök görs alltid att "jobba hem" ungdomarna, men det lyckas inte alltid. I och med årsskiftet har MVG projektet avslutats och rabatten (upp mot 40 %) vid placering i §12-hem har upphört vilket bidrar till ökning av kostnaderna för 2009.

För att åtgärda underskottet kommer enheten bl.a. arbeta med intensivare behandlingsinsatser för att "jobba hem" ungdomar som placerats utanför hemmet. Ibland genomförs placeringar av socialjouren under helger. Det blir då ibland i form av akuta, dyrare placeringsformer. Besparingspotentialen är svårbedömd beroende på den svåra problematik som finns i många av de familjer enheten kommer i kontakt med och där barns skyddsbehov måste prioriteras.

Vuxenheten prognostiserar ett underskott om 1,7 mnkr, en ökning mot tidigare prognos. Ett flertal klienter med en långvarig problematik av missbruk, ofta i kombination med hemlöshet, psykiatriska och fysiska diagnoser är resurskrävande och finns placerade på stödboenden och omvårdnadsboenden. Insatserna sträcker sig ofta över långa tidsperioder. Även tvångsvård, som är kostnadskrävande, är ibland nödvändig. Första halvåret ökade behovet av tvångsvård jämfört med tidigare år, vilket medför att prognosen för LVM-vården visar underskott om 2,7 mnkr. Kvinnofridsteamet har på kort tid förbättrat den tidigare prognosen och ett utfall i balans med budget prognostiseras. Ärendemängden har minskat något och antalet vård dygn för insats i skyddat boende har minskat betydligt. Arbetsmetodik och bedömningar har setts över.

Enhetens arbete med att nå utfall i balans med budget fortsätter genom överflyttning av klienter till billigare boenden och träningslägenheter, se över placeringars längd samt i möjligaste mån flytta kostnader till rätt huvudman.

Inom individ- och familjeomsorg utgörs ca hälften av resurserna av bistånd genom köp av platser vid hem för vård och boende (HVB), i familjehem eller i boenden. Antal dygn är det prestationsmått som används. Genom att dividera antalet dygn under ett år med 365 uttrycks prestationen i form av heltidsplatser.

Anlitade heltidsplatser inom individ- och familjeomsorgen	Bokslut 2008	Budget 2009	Jan-aug 2009	Prognos 2009
Boenden och placeringar (HVB) inom <i>social-psykiatri</i>	82	82	86	86
Placeringar (HVB, LVM, familjehem) och boenden inom <i>vuxenheten</i>	54	47	60	58
Placeringar (HVB, LVU, familjehem) och jourhem inom <i>barn- & ungdomsenheten</i>	111	114	123	122

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Bilaga 1 (sid 6) samt Bilaga 2 (sid 11)

Ekonomiskt bistånd (inklusive arbetsmarknadsåtgärder) prognostiserar underskott om 3,9 mnkr. Prognosen bygger på att ärendeantalet fortsätter att öka i samma takt som under perioden december 2008 - augusti 2009. Ärendeantalet har stigit från 953 i december 2008 till 1030 i juli 2009. Medelbidraget har ökat på grund av att bidragshushållen i stadsdelen har blivit större. Hushållen har troligen också lägre inkomster beroende på lågkonjunktur och på Försäkringskassans ändrade regler för tillfällig sjukersättning och sjukpenning. Likartad utveckling noteras i övriga stadsdelar.

Andelen bidragstagare som går till egen försörjning ligger fortfarande på låg nivå. Vägen till den egna försörjningen blir längre och behovet av ekonomiskt bistånd längre. Av de aspiranter som är inskrivna vid Jobbtorget i Vällingby har 35% varit inskrivna i 1,5 år eller mer, vilket är högre andel än stadens snitt. Andelen aspiranter som går över till annan försörjning låg i juli månad på 8 %.

Flyktingmottagande

Bilaga 1 (sid 6) samt Bilaga 2 (sid 10 och 12)

Flyktingmottagningen prognostiserar underskott om 3,3 mnkr. Antalet flyktinghushåll har minskat under perioden januari- augusti men beräknas ligga kvar på ca 100 hushåll under resten av året. Kommunstyrelsen har minskat budgeten för flyktingmottagandet i Hässelby-Vällingby med anledning av minskat antal ärenden. En anställning som flyktingsekreterare hålls vakant sedan början av april. Kostnaden för introduktionsersättningen ryms inte inom den schablon som staden fördelar till stadsdelsförvaltningen. Förvaltningen har undersökt ekonomiska förutsättningar för en nära samverkan med Spånga-Tenstas och Rinkeby-Kistas samordnade flyktingmottagning i Kista men funnit att detta inte är ekonomiskt fördelaktigt och därför valt att inte gå vidare i den processen.

Övriga verksamheter

För fritid och kultur beräknas ett överskott på 1,7 mnkr.

För parkskötsel och parkunderhåll sker en anpassning av standardnivåerna till erhållen budgetram vilken är 1,2 mnkr lägre än 2008. Trots detta beräknas ett mindre överskott på 0,2 mnkr. En godtagbar skötselnivå på angelägna objekt bedöms kunna uppnås genom en noggrann prioritering. Åtgärder för att öka trygghet och säkerhet i parkmiljöerna genomförs i första hand.

För förvaltningsövergripande uppgifter prognostiseras underskott om 1,3 mnkr, vilket främst beror på högre kostnader för Stockholm webb än budgeterat och ett underskott på ca 0,5 mnkr avseende IT. Underskottet inom IT beror på att det av SLK tecknade avtalet med Stokab och S:t Erik Kom 2008 medför ökade lokala kommunikationskostnader. Avtalet presenterades inte innan budgeten fastställdes, varför kostnadsökningen inte är budgeterad. Utöver detta har kostnaden för de centrala IT-systemen blivit högre än beräknat.

Resultatenheter

Stadsdelsnämnden har i Tertiärrapport 1 föreslagit att upplösa Hässelgårdens äldreboende som resultatenhet. Enligt fastlagda regler upplöses en resultatenhet som har visat negativa resultat två år i rad.

Av de elva resultatenheterna inom förskolan prognostiserar sju förskolor underskott (före åtgärder). Detta beror främst på lägre barnantal än tidigare prognos samt merkostnader för utplacering av barn p.g.a. vattenskada i en förskola. Förskolor med underskott arbetar med åtgärder.